

ÚJ NÉZŐPONT

V. ÉVFOLYAM

1. SZÁM

TÖRTÉNELEM, NÉPRAJZ, TÁRSADALOMTUDOMÁNY, HONISMERET

A Hajdú-Bihar Megyei és Debreceni
Honismereti Egyesület online folyóirata

V. évfolyam 1. szám

Debrecen, 2018.

Szerzőink

Dr. Ifj. Barta János, professor emeritus, az MTA doktora (DE BTK Történelmi Intézet)
Dr. Gecse Annabella PhD, néprajzkutató, muzeológus (Damjanich János Múzeum, Szolnok)

Dr. Jeney-Tóth Annamária PhD, egyetemi docens (DE BTK Történelmi Intézet)

Dr. Kovács Teofil PhD, könyvtáros

(Tiszántúli Református Egyházkerületi és Kollégiumi Nagykönyvtár)

Dr. Lovas Enikő Amália PhD, helyismereti szaktájékoztató-könyvtáros

(Méliusz Könyvtár, Debrecen)

Nagy Bettina, doktorandusz (DE BTK Történelmi Intézet)

Nagy Dóra, igazgatóhelyettes (MNL SzSzBML, Nyíregyháza)

Dr. Orosz István, akadémikus, professor emeritus (DE BTK Történelmi Intézet)

Papp Rita, doktorandusz (DE BTK Történelmi Intézet)

Sándor Mária, néprajzos muzeológus

(Berettyó Kulturális Központ – Bihari Múzeum, Berettyóújfalu)

Dr. Vajda Mária PhD, néprajzkutató

Főszerkesztő

Dr. Brigovác László PhD

Szerkesztőség

Dr. Papp Klára DSc, Szendiné dr. Orvos Erzsébet PhD,

Dr. Szendrei Ákos PhD, Török Péter, Dr. Vajda Mária PhD

Szerkesztőbizottság

Dr. Gulyás László Szabolcs PhD, Kolozsvári István, Kujbusné dr. Mecsei Éva PhD,

Dr. Seres István PhD, Dr. Szabadi István PhD, Szekeres Gyula, Szikla Gergő,

Dr. Szilágyi Ferenc PhD, Dr. Szilágyi Zsolt PhD, Tóth Aron

Technikai szerkesztő

Katona Péter

Angol fordítások

Brigovác Éva

Lektorálás

Dr. Orosz István, akadémikus, professor emeritus (DE BTK Történelmi Intézet)

Dr. Papp Klára DSc, egyetemi tanár (DE BTK Történelmi Intézet)

Kiadói és szerkesztői elérhetőségek

Kiadói székhely, szerkesztőségi postacím: 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

Szerkesztőségi e-mail cím: ujnezopont@gmail.com

ISSN 2064-7042

Tartalom

Tanulmányok

OROSZ ISTVÁN: Kálvin János és a kamatszedés szabadsága.....	5
JENEY-TÓTH ANNAMÁRIA: Néhány gondolat az udvari papokról és szerepükről a Rákócziak korában (1630–1655)	17
NAGY DÓRA: Bornemissza Anna egyháztámogató tevékenysége	33
PAPP RITA: A református Debrecen hétköznapijai (1693–1715)	45
KOVÁCS TEOFIL: A lévai református templom lerombolása Szilágyi Sámuel levele alapján.....	57
IFJ. BARTA JÁNOS: Református lelkészek jövedelmei Zemplén megyében a 18–19. század fordulóján.....	73
LOVAS ENIKŐ AMÁLIA: Metamorfózis: a debreceni cívis fogalmának tartalmi evolúciója	87
SÁNDOR MÁRIA: Bihari fazekasközpontok termékei a bihari református egyházközségekben	101

Recenziók

NAGY BETTINA: „Eklézsiáknak, egyházi szolgáknak egyetlenegy dajkája” Tanulmányok Bethlen Gábor egyházpolitikájáról.	125
---	-----

Ismertető

GECSE ANNABELLA: A csengők királya	129
--	-----

Emlékező

VAJDA MÁRIA: In memoriam Ujváry Zoltán professor emeritus.....	139
--	-----

Contents

Studies

ISTVÁN OROSZ: John Calvin and the Freedom of Interest Collection	5
ANNAMÁRIA JENEY-TÓTH: Some Thoughts on Court Priests and their Roles in the Rákóczi Era (1630–1655)	17
DÓRA NAGY: The Church Support Activities of Anna Bornemissza.....	33
RITA PAPP: The Everyday Life of the Reformed Debrecen (1693–1715)	45
TEOFIL KOVÁCS: The Demolition of the Calvinist Church of Léva, Based on a Letter from Sámuel Szilágyi.....	57
JÁNOS BARTA, JR.: The Incomes of Reformed Priests in Zemplén County at the Turn of the 18th and 19th Centuries	73
ENIKŐ AMÁLIA LOVAS: Metamorphosis: The Content-related Evolution of the Notion of the Debrecen 'Cívis'	87
MÁRIA SÁNDOR: The Products of the Bihar Pottery Centres in the Reformed Parishes of Bihar.....	101

Recensions

BETTINA NAGY: “Only Nanny of Ecclesias, Religious Servants” – Studies about the Church Policies of Gabor Bethlen”	125
--	-----

Guide

ANNABELLA GECSE: King of Bells.....	129
-------------------------------------	-----

Reminiscent

MÁRIA VAJDA: In Memoriam Zoltan Ujvary, Professor Emeritus.....	139
---	-----